

dTest: Bisfenol ve výrobcích pro děti: výsledky rozhodně nepotěší

31.5.2023 - Lucie Korbeliusová | dTest

Časopis dTest se od svých počátků snaží výrobce motivovat k produkci bezpečného a zdraví neškodného zboží. Zvláště v chemických testech se obvykle nespokojuje pouze se splněním platných vyhlášek. Spotřebitelské testy ve srovnání s normami a homologačními zkouškami leckdy nastavuje na výrazně přísnější úroveň. „Obzvláště velký důraz klademe na chemickou nezávadnost dětského zboží. Do laboratoře jsme společně se zahraničními partnery poslali 179 výrobků, které jsou v domácnostech s dětmi běžně k vidění, tedy bryndáky, příkrývky, dětské punčochové kalhoty, ale i savičky, sluneční brýle, kousátka nebo plechovky a konzervy,“ vyjmenovává šéfredaktorka časopisu dTest Hana Hoffmannová a pokračuje: „Předmětem našeho pátrání byly bisfenoly, o jejichž zhoubnosti se mezi odbornou i laickou veřejností mluví stále hlasitěji. Mnohé z nich jsou endokrinními disruptory, které vyvolávají poměrně širokou škálu závažných zdravotních potíží včetně poruch vývoje plodu, hormonálních změn nebo například metabolických dysfunkcí.“

Z tohoto důvodu některé státy omezily nebo zcela zakázaly jejich používání v určitých typech výrobků. Na úrovni Evropské unie je množství bisfenolů regulováno v materiálech určených pro styk s potravinami. Nejznámějším a nejběžnějším zástupcem této skupiny látek je bisfenol A (BPA), který je omezen v termopapíru a hračkách cílených pro děti do tří let věku, nesmí být používán ani při výrobě kojeneckých lahví a hrnečků. Samotná EU si uvědomuje, že aktuální limity pro BPA a ostatní bisfenoly s podobnými účinky (BPB, BPF a BPAF) nejsou dostačující a doporučuje plošné omezení těchto látek, kdy by většina chemických směsí a výrobků neobsahovala více než 10 mg/kg bisfenolů, tj. ne více než 0,001 % hmotnosti výrobku. Evropský úřad pro bezpečnost potravin pak před několika týdny navrhl snížit 20 000krát hranici denního bezpečného příjmu bisfenolu A.

Laboratorní testy jednoznačně prokázaly potřebu zavedení nových a výrazně přísnějších restrikcí. Žádná ze sledovaných kategorií dětských výrobků prodávaných v České republice nebyla zcela bez kontaminace. Obdobná situace byla i v dalších sledovaných evropských zemích. Relativně bezproblémové byly snad jen kojenecké lahve (bez saviček), ve kterých je ovšem výskyt bisfenolu A omezen vyhláškou.

„Každý testovaný produkt, případně skupina produktů, je na základě obsahu bisfenolů ohodnocen barevnou škálou napodobující semafor. Zelená barva značí nejlepší skóre s nulovým zdravotním rizikem, žlutá mírně snížené hodnocení, ale stále s nevýznamným zdravotním rizikem, červená pak nejhorší známku se zvýšeným zdravotním rizikem,“ vysvětluje výsledky testování Hana Hoffmannová za dTest.

Zelenou a žlutou barvu na hodnoticím semaforu získaly kromě kojeneckých lahvíček také bryndáky, nálezy se pohybovaly v řádech setin mg/kg materiálu. Poměrně pozitivně dopadly dětské punčochy, ovšem s jednou výjimkou, a to v případě výrobku Next 3 Pack Unicorn, kde bylo zjištěno více než 3,3 mg/kg vysoce rizikových bisfenolů.

Zbytek sledovaných kategorií již dopadl výrazně hůře. Vysoký obsah bisfenolů mají například vnitřní ochranné nátěry nápojových plechovek, 70 % jich získalo červené hodnocení, zbytek byl žlutý. Mizerné výsledky až na výjimky přinesla i analýza výrobků z umělých hmot – slunečních brýlí, kousátek či saviček pro kojenecké lahve.

„Tento test bohužel ukázal, že tvrzením výrobců se nevyplatí bezvýhradně věřit. BPA byl i ve výrobcích, na jejichž balení bylo výslovně uvedeno, že jsou bez bisfenolů. Stejně tak ani označení Öko-Tex nebo použití organické bavlny absenci bisfenolů rozhodně nezaručuje,“ shrnuje šéfredaktorka dTestu Hoffmannová a uzavírá: „Je pravda, že bisfenoly z jednoho výrobku vaše děti bezprostředně neohrožují. Problém však představuje masivní rozšíření těchto látek v předmětech běžné denní spotřeby a sčítání jednotlivých dávek, které mohou prostoupit do organismu. Ideální by bylo, pokud by se bisfenoly vůbec nepoužívaly, ale k tomu povede ještě dlouhá cesta.“

Kompletní výsledky testu bisfenolů v dětských produktech spolu s postupem testování jednotlivých kategorií jsou k dispozici zdarma na webových stránkách organizace dTest.

Kontakt pro média:

Lucie Korbéliusová, media@dtest.cz, tel.: +420 604 556 874

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejružnější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-10233/dtest-bisfenol-ve-vyrobcich-pro-deti-vysledky-rozhodne-nepotesi>